

Notariële archieven

Inleiding

Notariële archieven zijn een rijke bron van informatie. Vanaf circa 1600 zijn akten bewaard gebleven van notarissen die in Dordrecht hun standplaats hadden. Ook voor inwoners uit de omliggende plaatsen was Dordrecht de aangewezen plaats om een akte te laten opmaken. Het Regionaal Archief Dordrecht beheert ook de notariële archieven van plaatsen in de regio die een eigen notaris hadden. Te achterhalen in welk jaar en bij welke notaris u de akte kunt vinden die u zoekt, vergt enig doorzettingsvermogen.

Partijen die een akte bij een notaris laten opmaken, krijgen altijd een exemplaar van die akte mee. Ook de notaris houdt een exemplaar; de minuut. De minuten van de akten die alle notarissen in Dordrecht en de regio hebben opgemaakt, vormen de notariële archieven.

Voor 1811

In Dordrecht waren tegelijkertijd meerdere notarissen werkzaam. Wie dat waren en wanneer zij daar hun beroep uitoefenden, vindt u in de inventaris op [archief 20](#). Een deel van de archieven van voor 1811 is door middel van indexen op naam, beroep, plaats e.d. toegankelijk gemaakt. Voor een ander deel bestaan de toegangen uit repertoria (indexen) die de notarissen indertijd zelf gemaakt hebben. Ook kunt u wel eens een index aantreffen in het register (protocol), waarin de akten zijn ingebonden. Dat geldt ook voor de notarissen die in de regio waren gevestigd. Daarnaast is er nog een aantal registers waarvan de indexen ontbreken. Deze moet uzelf dus helemaal doorbladeren om de gezochte akte(n) te vinden.

Alle repertoria op de notariële akten en een deel van notariële protocollen van Dordrecht uit de zeventiende en achttiende eeuw zijn gedigitaliseerd en kunt u via de website raadplegen.

Weeskamer, notariële akten en getuigenverklaringen

Het is mogelijk om via de archieven van de Weeskamer aan de naam van een notaris te komen bij wie uw voorouders een akte hebben laten opmaken. In het weesboek staan namelijk de akten van seclusie genoteerd. Dit zijn akten, waarbij de Weeskamer werd uitgesloten van een eventueel voogdijschap over weeskinderen. De weesboeken ([archief 10](#), inventarisnummer 17-39) zijn gedigitaliseerd en via de website in te zien. In de indexen op de weesboeken die ook via de website zijn te raadplegen, kunt u nagaan of de naam van de persoon die u zoekt voorkomt.

Testamenten, boedelinventarissen en allerlei zakelijke transacties zijn in notariële akten vastgelegd en bieden een schat aan informatie. Dat doen ook de vele getuigenverklaringen die zich in de archieven van voor 1811 bevinden en die allerlei gebeurtenissen en voorvallen beschrijven die mogelijk tot een rechtszaak konden leiden.

Na 1811

De notariële archieven zijn tot 1935 overgedragen en daarmee openbaar. Er is één uitzondering: de testamenten. Deze zijn tot 1915 overgedragen. Dat komt omdat hierover is afgesproken dat vanwege de privacy testamenten die de laatste 100 jaar zijn opgemaakt niet openbaar zijn.

De toegangen, repertoria genoemd, vindt u in de inventaris van de desbetreffende gemeente en zijn via de website in te zien. Repertoria zijn lijsten met chronologisch gerangschikte samenvattingen van akten die bij de notaris zijn opgemaakt. Het kost wat

meer tijd dan het doornemen van de alfabetische indexen maar de repertoria zijn niet-temin een belangrijk hulpmiddel.

Memorie van successie

Een memorie van successie is een verklaring die na overlijden wordt opgemaakt over de nalatenschap ten behoeve van de successierechten. Sinds het begin van de negentiende eeuw moet in Nederland belasting worden betaald over een erfenis en worden deze memories opgemaakt. In het Nationaal Archief in Den Haag worden de memories van successie over de periode 1818 – 1927 bewaard. U kunt er in vinden of er een testament is opgemaakt, wanneer en door welke notaris. Door raadpleging van het Centraal Testamentenregister over de jaren 1890 – 1973, eveneens in het Nationaal Archief kunt u diezelfde informatie voor een recentere periode achterhalen.

Van de volgende plaatsen zijn notariële archieven ondergebracht bij het Regionaal Archief Dordrecht:

Alblasserdam	Naaldwijk
Bleskensgraaf en Hofwegen	Nieuw-Beijerland
Dordrecht	Nieuw-Lekkerland
Giessendam	Nieuwpoort
Goudriaan	Numansdorp
's-Gravendeel	Oud-Alblas
Goudswaard	Papendrecht
Hardinxveld	Piershil
Heerjansdam	Puttershoek
Heinenoord	Sliedrecht
Hendrik-Ido-Ambacht	Streefkerk
Klaaswaal	Strijen
Langerak	Wijngaarden
Maasdam	Zuid-Beijerland
Mijnsheerenland	Zwijndrecht
Molenaarsgraaf	

Hoe verricht ik onderzoek in de notariële archieven via de website?

Voor het vinden van notariële akten bestaan verschillende manieren om te zoeken. Als u zoekt via de optie *Zoeken in indexen*, treft u een overzicht aan van alle genealogische bronnen die het Regionaal Archief Dordrecht beheert, evenals allerlei indexen en genealogische bronnen. Via *Zoeken in deelcollecties* en vervolgens [Archievenoverzicht](#) vindt u alle notariële archieven van Dordrecht en de regiogemeenten bij elkaar. U kunt vervolgens via de indexen zoeken of een persoon in een bron voorkomt. Het betreft de volgende bestanden:

- [Notariële akten](#)
Dit betreft een index op een aantal protocollen van Dordtse notarissen ([archief 20](#)). Het betreft de inventarisnummers 177-198, 245-264, 285-289, 293-308, 617-620 en 1054-1070. Het aantal ingevoerde indexen wordt geregeld aangevuld.
- [Indexenoverzicht](#)
Dit betreft een toegang op een aantal handgeschreven indexen op onder andere archief 20. In de indexen wordt achter de naam verwezen naar een register en folio- of bladzijdennummer. Na het registernummer staat een punt of een streepje waarna de folionummers volgen gescheiden door komma's.

Ook is een andere manier van zoeken mogelijk. Ga naar *Ontdek de collectie* en *Zoeken in het archief* en tik daar een achternaam in. Vervolgens worden de resultaten via het icoon *Notariële akten* of het icoon [Personen](#) getoond. In het laatste geval kunt u uw zoekvraag verfijnen door op de twee kleine pijltjes die naar beneden wijzen te klikken. Aan de rechterkant kunt u verfijnen op rol. U kunt ook verfijnen door een voor- en/of achternaam of de naam van een extra persoon toe te voegen. Als u niets vindt, kunt u ook het tussenvoegsel weglaten en alleen op achternaam zoeken. De kans op succes wordt hiermee vergroot.

Voor de notariële akten van Dordrecht die niet in de indexen zijn opgenomen en voor alle regiogemeenten moet u de gedigitaliseerde repertoria (indexen) in de desbetreffende toegangen op de notariële archieven raadplegen. Noteer de datum en het aktenummer en ga vervolgens naar het inventarisnummer dat op het jaar betrekking heeft. U kunt daarna de originele akten via de website aanvragen en later op de studiezaal raadplegen.